

Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1 Prezentul regulament are drept scop stabilirea regulilor pentru achiziția și utilizarea capacității de echilibrare și a energiei electrice necesare pentru echilibrarea sistemului electroenergetic național în timp real, precum și pentru realizarea decontărilor și efectuarea plăților pentru tranzacțiile corespunzătoare.

[2] Obiectivele prezentului regulament constau în stabilirea clauzelor și condițiilor aplicabile Operatorului Sistemului de Transport și furnizorilor de servicii de echilibrare pentru:

- a) asigurarea funcționării eficiente a pieței serviciilor de echilibrare, creșterea eficienței echilibrării prin folosirea platformelor comune a piețelor de echilibrare europene;
- b) integrarea piețelor de echilibrare și promovarea posibilităților de realizare a schimburilor de servicii de echilibrare, contribuind totodată la siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic național;
- c) operarea și dezvoltarea eficientă, pe termen lung, a sistemului de transport al energiei electrice;
- d) asigurarea achiziției de servicii de echilibrare prin mecanisme echitabile, obiective, transparente și bazate pe piață, evitarea barierelor nejustificate în calea intrării pe piață a noilor operatori și promovarea lichidității pieței de echilibrare, prevenind în același timp distorsiunile nejustificate din cadrul pieței interne de energie electrică;
- e) facilitarea participării la echilibrarea sistemului a locurilor de consum, inclusiv a instalațiilor de agregare și de stocare a energiei, garantând totodată că acestea concurează cu alte servicii de echilibrare în condiții de concurență echitabile și dacă este necesar, acționează independent atunci când deservește un singur loc de consum;
- f) facilitarea includerii în piața angro de energie electrică a surselor de energie regenerabilă și sprijinirii realizării obiectivelor privind dezvoltarea producției de energie din surse regenerabile.
- g) stabilirea regulilor pentru gestionarea congestiilor, inclusiv a celor pentru decontare.

Capitolul II

Abrevieri și definiții

Art. 2 Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații:

- a) ANRE – Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova;
- b) Clauze și condiții pentru părțile responsabile cu echilibrarea – Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea;
- c) DD – declarație de disponibilitate;

- d) EMS-SCADA – Sistemul SCADA al Operatorului Sistemului de Transport (Energy Management System - Supervisory Control and Data Acquisition);
- e) ENTSO-E – Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem pentru energie electrică;
- f) FSE – furnizor de servicii de echilibrare;
- g) GFR – grup de furnizare a rezervelor;
- h) ID – interval de decontare, care corespunde intervalului de dispecerizare;
- i) IE – interval de echilibrare;
- j) OD – operatorul de distribuție;
- k) OST – Operatorul Sistemului de Transport;
- l) PEE – piața energiei de echilibrare;
- m) PSS – piața serviciilor de sistem;
- n) PI – piața intrazilnică;
- o) PRE – parte responsabilă pentru echilibrarea;
- p) PRE transferantă – parte responsabilă pentru echilibrarea proprie unui participant la piață care dorește să-și transfere responsabilitatea echilibrării către o altă PRE;
- q) PRE solicitantă – parte responsabilă pentru echilibrarea care preia responsabilitatea echilibrării a unei PRE transferante;
- r) PRE abandonată – parte responsabilă pentru echilibrarea de la care au fost transferată responsabilitatea echilibrării PRE transferantă către o PRE solicitantă;
- s) Procedura de calificare tehnică – Procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem;
- t) Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață – Reguli privind suspendarea și restabilirea activităților de piață și reguli de decontare aplicabile;
- u) Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic – transpune Regulamentul (UE) 2017/2195 al Comisiei Europene din 23 Noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;
- v) Liniile directoare privind operarea sistemului de transport – transpune Regulamentul (UE) 2017/1485 – Regulamentul (UE) 2017/1485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
- w) RFP – zonă de reglaj frecvență-putere;
- x) RI – rezerve de înlocuire;
- y) RRF – rezerve pentru restabilirea frecvenței;
- z) RRFa – rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod automat;

- aa) RRFm – rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod manual;
- bb) RSF – rezerve pentru stabilizarea frecvenței;
- cc) SEN – sistemul electroenergetic național;
- dd) UE – Uniunea Europeană;
- ee) UFR – unitate de furnizare a rezervelor.

Art. 3 În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în:

- a) Legea nr. 164 din 26.06.2025 cu privire la energia electrică;
- b) Hotărârea ANRE nr. 299 din 26.06.2017 cu privire la prezentarea către ENTSO-E a informațiilor despre piața energiei electrice a Republicii Moldova și publicarea acestora;
- c) Hotărîre ANRE nr. 423 din 22.11.2019 cu privire la aprobarea Codului rețelelor electrice;
- d) Hotărîre ANRE nr. ___ din 04.11.2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic;
- e) Hotărîre ANRE nr. ___ din 04.11.2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor;
- f) Hotărîre ANRE nr. ___ din 04.11.2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung;
- g) Hotărîre ANRE nr. ___ din 04.11.2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
- h) Hotărîre ANRE nr. ___ din 04.11.2025 cu privire la aprobarea Codului de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic.

Art. 4 În sensul specific prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) bancă de decontare – bancă comercială la care FSE/OST și-a deschis contul din/în care se achită obligațiile de plată/drepturile de încasare fixate în notele de informare pentru decontare emise de OST;
- b) consum net – energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN;
- c) declarație de disponibilitate – documentul transmis de FSE la OST specificând disponibilitatea UFR/GFR pe care le exploatează;
- d) Contract de participare la piața energiei electrice de echilibrare – contract cadru elaborată de OST în urma unui proces de consultare publică, care prevede drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OST și FSE;
- e) lună de livrare – luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare;

- f) marcă de timp – informația în formă electronică atașată în mod unic unei oferte, care certifică faptul că aceasta a fost primită de către OST la un moment de timp bine determinat;
- g) notă de decontare lunară pe PEE – nota de decontare întocmită de OST, pentru fiecare FSE, în care sunt prezentate atât toate obligațiile de plată, cât și drepturile de încasare care trebuie plătite, respectiv încasate prin intermediul conturilor bancare deschise de fiecare FSE;
- h) notă de decontare lunară pe PSS – nota de decontare întocmită de OST, pentru fiecare FSE, în care sunt prezentate toate obligațiile de plată, care trebuie plătite prin intermediul conturilor bancare deschise de fiecare FSE și care sintetizează tranzacțiile angajate ale FSE pe PSS în fiecare lună calendaristică;
- i) ofertă de energie de echilibrare – angajamentul ferm transmis de FSE pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare creșterii de putere/reducerii de putere, în condițiile acceptării de către OST a prețului solicitat în ordinea de merit comună/ordinea de merit locală;
- j) ofertare pe UFR/GFR – ofertele de energie de echilibrare transmise de către FSE pentru fiecare UFR/GFR;
- k) oră de închidere a porții pentru energia de echilibrare – momentul în care nu mai este permisă transmiterea sau actualizarea unei oferte de energie de echilibrare de către FSE pentru un produs standard;
- l) ordine de merit – ordonarea după preț a perechilor preț-cantitate din ofertele de energie de echilibrare validate, stabilită și utilizată de OST, pentru determinarea perechilor preț-cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea energiei de echilibrare;
- m) ordine de merit comună – ordinea de merit formată din ofertele transmise de OST în platformele informatice dedicate piețelor Europene de echilibrare;
- n) platforme europene – platforme pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală și automată constituite în conformitate cu art. 87 și 88 din Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic;
- o) reglaj necesar – volumul de energie de echilibrare de care OST are nevoie pentru a asigura echilibrul SEN într-un interval de decontare dat;
- p) responsabilitatea echilibrării – responsabilitatea fiecărui participant la piața de echilibrare față de OST pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz, precum și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre;
- q) rezerve – suma capacitaților de putere ale UFR/GFR puse de FSE la dispoziția OST pentru procesul de echilibrare a sistemelor energetice, începând de la nivelul garantat în cazul în care un OST a

contractat în avans servicii de echilibrare cu UFR/GFR conform reglementărilor referitoare la achiziția acestora până la nivelul rezultat în urma notificărilor de program ale UFR/GFR;

- r) situație de nefuncționare – situație în care nu pot fi utilizate sistemele informatice, informaționale și de comunicații ale pieței angro (incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a acestora);
- s) transfer de capacitate pentru echilibrare – transferul de capacitate pentru echilibrare de la un FSE care a contractat inițial capacitatea pentru echilibrare către un alt FSE;
- t) tranzacție – angajament ferm între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, în conformitate cu prezentul regulament.

Capitolul III

Regulile PEE

Secțiunea 3.1 Reguli generale de funcționare a PEE

Art. 5 OST aplică modelul de autodispecerizare pentru a determina programele de producere și de consum.

Art. 6 Pentru a putea participa la piața de echilibrare un FSE trebuie să se califice în prealabil.

Art. 7 OST stabilește, în urma unui proces de consultare publică, conținutul contractului cadru de participare la piața energiei electrice de echilibrare, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OST și FSE. Contractul cadru de participare la piața energiei electrice de echilibrare este publicat de OST pe pagina web oficială.

Art. 8 Tranzacțiile încheiate pe PEE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza serviciul corespunzător unui anumit tip de produs standard de rezerve pentru echilibrare către OST, în conformitate cu specificațiile din oferta de energie de echilibrare și din dispozițiile de dispecer emise de OST. Tranzacțiile sunt specifice unui anumit ID.

Art. 9 [1] Energia de echilibrare poate fi folosită pentru:

- a) creșterea de putere, care poate fi furnizată prin creșterea producției unei/unui UFR/GFR sau prin reducerea consumului unei/unui UFR/GFR;
- b) reducerea de putere, care poate fi furnizată prin reducerea producției unei/unui UFR/GFR sau creșterea consumului unei/unui UFR/GFR.

[2] Energia de echilibrare tranzacționată pe PEE se livrează fizic în ziua de livrare:

- a) în punctele de racordare unde o UFR sau un GFR sunt racordate la SEN;
- b) în momentele pentru care au fost emise dispozițiile de dispecer de către OST, acestea trebuind să fie situate în ID/IE specificat în oferta acceptată.

Art. 10 OST monitorizează îndeplinirea de către FSE a cerințelor stabilite în prezentul regulament privind clauzele și condițiile privind echilibrarea, în cadrul zonei sale de programare.

Art. 11 Furnizorii de RSF care sunt calificați tehnic de către OST numai pentru RSF, conform prevederilor procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, nu sunt obligați să se înregistreze în calitate de FSE la PEE.

Secțiunea 3.2 Etapele calificării FSE

Subsecțiunea 3.2.1

Prevederi generale

Art. 12 Procesul de calificare a unui FSE cuprinde două etape:

- a) Calificarea tehnică, realizată conform procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem aprobate de ANRE;
- b) Înregistrarea pe PEE, prin semnarea contractului de participare la piața energiei electrice de echilibrare.

Subsecțiunea 3.2.2 Calificarea tehnică a FSE

Art. 13 În calitate de FSE pot activa persoanele juridice care dețin locuri de consum, centrale electrice și/sau unități de stocare a energiei, precum și agregatorii.

Art. 14 Pentru a deveni FSE, în conformitate cu prevederile art. 66 din Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic este necesar ca o/un UFR/GFR să finalizeze cu succes procesul de calificare tehnică.

Art. 15 Procesul de calificare tehnică respectă prevederile art. 572 din Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic și este realizat în conformitate cu procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la art. 12 lit. a).

Art. 16 Fiecare UFR/GFR trebuie să obțină calificarea tehnică pentru cel puțin un produs standard. Tipurile de produse standard sunt stabilite de comun acord de către toți OST participanți la piețele europene de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare pentru RRFm și RRFa și RI și aprobate de către ANRE.

Art. 17 Datele și informațiile pe care solicitantul le transmite la OST în scopul evaluării capacității de furnizare a serviciilor de echilibrare, respectă prevederile art. 573 din Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic și sunt detaliate în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la art. 12 lit. a).

Subsecțiunea 3.2.3 Înregistrarea pe PEE

Art. 18 După obținerea calificării tehnice, înregistrarea pe piața de echilibrare se realizează prin semnarea contractului cadru de participare la piața energiei electrice de echilibrare de către deținătorul UFR/GFR.

Art. 19 Fiecare FSE este responsabil pentru respectarea angajamentelor pe PEE, conform reglementărilor aplicabile și prevederilor contractului cadru de participare la piața energiei electrice de echilibrare.

Art. 20 Solicitanții fac o cerere scrisă către OST care include un formular completat corespunzător, este însoțită de documentația suport relevantă și trebuie să fie semnată de reprezentantul legal al solicitantului.

Art. 21 Conținutul și formatul formularului prevăzut la Art. 20, precum și modul de transmitere și verificare a acestora sunt elaborate de OST în procedura de înregistrare, revocare sau retragere a unui FSE de pe PEE. OST publică procedura pe pagina web oficială.

Art. 22 FSE care au semnat contractul de participare la piața energiei electrice de echilibrare sunt înregistrați în Registrul participanților la PEE, care este întocmit și actualizat de către OST.

Art. 23 Fiecare FSE are dreptul să consulte informațiile din Registrul participanților la PEE care îl privesc și să solicite corectarea oricărei inexactități constatate.

Art. 24 Un FSE se poate retrage din proprie inițiativă de pe PEE, printr-o înștiințare scrisă, semnată de un reprezentant legal al FSE. Această înștiințare trebuie transmisă cu cel puțin o lună înainte datei estimate de retragere a înregistrării FSE.

Art. 25 OST poate revoca înregistrarea unui FSE în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă FSE nu mai îndeplinește la un moment dat una sau mai multe din condițiile necesare pentru înregistrarea ca FSE;
- b) dacă FSE nu respectă prevederile contractului cadru de participare la piața energiei electrice de echilibrare;
- c) la solicitarea ANRE, în situația în care FSE nu respectă în mod repetat prevederile prezentului Capitol, fapte constatate de ANRE.

Art. 26 În cazul în care FSE se retrage de pe PEE conform prevederilor Art. 24 sau în cazul revocării înregistrării FSE de către OST conform prevederilor Art. 25:

- a) FSE efectuează toate plățile datorate către OST în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea pe PEE din prezentul regulament;
- b) OST efectuează toate plățile către FSE datorate pentru perioada anterioară retragerii/revocării FSE;
- c) OST anulează înregistrarea acestuia în Registrul participanților la PEE, cu informarea respectivă a FSE.

Art. 27 Procedura prevăzută la Art. 21 cuprinde toate informațiile necesare revocării sau retragerii FSE de pe PEE, instrucțiuni detaliate, inclusiv termenele maxime stabilite pentru plățile prevăzute la Art. 26.

Secțiunea 3.3 Datele și informațiile transmise de către FSE în timpul funcționării PEE

Subsecțiunea 3.3.1 Transmiterea DD pentru UFR/GFR

Art. 28 Toți FSE care au în exploatare UFR/GFR trebuie să transmită DD corespunzătoare la OST.

Art. 29 DD pentru o UFR/GFR în ziua D trebuie să fie transmisă la OST cel mai devreme cu 10 de zile înainte de ziua D și cel mai târziu până la ora 16:30 a zilei D-1 și poate fi actualizată în orice moment anterior ID vizat.

Subsecțiunea 3.3.2 Formatul și conținutul DD pentru UFR/GFR

Art. 30 DD conține cel puțin următoarele informații:

- a) puterea disponibilă a fiecărei/fiecărui UFR/GFR pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare;
- b) motivații și detalii (inclusiv numărul cererii aprobate de dispecer) privind reducerile de disponibilitate ale fiecărei/ fiecărui UFR/GFR, ca urmare a: oricărei opriri accidentale sau opriri planificate pentru mentenanță, redării în exploatare înainte de termenul aprobat, etc.;
- c) UFR/GFR care produc energie electrică din energie eoliană sau solară respectiv UFR/GFR formate din unități consumatoare, unități de stocare a energiei sau orice fel de agregare dintre acestea, sunt exceptate de la furnizarea motivațiilor prevăzute la lit. b) în cazul modificării DD.

Subsecțiunea 3.3.3 Verificarea și acceptarea DD pentru UFR/GFR

Art. 31 Verificarea formei și conținutului DD se face automat de către sistemul informatic al pieței angro, iar confirmarea este transmisă emitentului de către OST într-un format standard, pe aceeași cale prin care a fost recepționată.

Art. 32 DD sunt accesibile pentru vizualizare prin intermediul sistemului informatic al pieței angro.

Subsecțiunea 3.3.4 Modificarea DD pentru UFR/GFR în timpul zilei de livrare

Art. 33 FSE este responsabil pentru informarea OST despre modificarea rezervelor de echilibrare pentru fiecare ID al zilei de livrare.

Art. 34 FSE poate modifica DD, în orice moment al zilei de livrare, pentru ID-urile următoare celui în care se operează modificarea.

Secțiunea 3.4 Monitorizarea modului de furnizare a serviciilor de echilibrare

Art. 35 OST monitorizează modul în care, fiecare FSE în parte, furnizează serviciile de echilibrare pentru fiecare serviciu de echilibrare în parte, astfel:

- a) la etapa de calificare tehnică pentru furnizarea serviciului de echilibrare de către FSE, OST compară datele obținute prin teste cu performanțele FSE pentru fiecare rezervă în parte, definită ca produs standard, conform modului preconizat în din Art. 55, Art. 57 și Art. 60.
- b) în cadrul procesului de monitorizare OST evaluează periodic performanțele FSE.

Art. 36 În vederea monitorizării modului de furnizare a serviciilor de echilibrare de către un FSE calificat, OST elaborează și publică procedura privind monitorizarea respectării caracteristicilor tehnice ale produselor standard în procesul de furnizare a serviciilor de echilibrare de către FSE. Procedura este supusă unui proces de consultare publică și va fi publicată pe pagina web oficială.

Capitolul IV

Achiziția de energie de echilibrare pe PEE

Secțiunea 4.1 Ofertarea pe PEE

Art. 37 Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare, transmite către OST ofertele de energie de echilibrare aferente capacității de echilibrare determinate în conformitate cu prevederile Capitolului VII.

Art. 38 Fiecare FSE are dreptul de a transmite către OST ofertele de energie aferente capacității de echilibrare care nu este contractată cu OST.

Art. 39 FSE atribuie ofertele de energie de echilibrare numai pentru PRE din care face parte, conform prevederilor Clauzelor și condițiilor pentru PRE respectiv în cazul unui agregator ce preia rolul de FSE pentru GFR cu puncte de măsurare în mai multe PRE, acesta ajustând poziția netă contractuală între respectivele PRE prin notificări ulterioare ID de livrare.

Art. 40 În situațiile în care siguranța în funcționare a SEN o impun dacă OST identifică necesitatea unor oferte de energie de echilibrare suplimentare după ora de închidere a porții pentru piața intrazilnică, pentru un anumit ID, acesta poate transmite o solicitare către FSE de a oferi energia aferentă capacității de echilibrare neutilizată. În aceste cazuri, FSE pot oferta pe piața de echilibrare toată energia de echilibrare rămasă disponibilă, pe fiecare sens, pentru ID/IE considerat.

Art. 41 FSE poate transmite oferte de preț pe UFR/GFR pentru energia de echilibrare în următoarele condiții:

- a) pentru fiecare tip de produs standard de RI, RRFm sau RRFa:
 - (i) oferte de energie de echilibrare pentru creștere de putere;
 - (ii) oferte de energie de echilibrare pentru reducere de putere;
- b) începând cu o săptămână înaintea zilei de livrare și până la ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare corespunzătoare fiecărui tip de produs standard, conform procedurii privind conținutul și formatul cadru al ofertelor pentru energia de echilibrare pentru produsele standard.

Art. 42 Ofertele pot fi oricând modificate sau anulate înaintea orei de închidere a porții pentru energia de echilibrare. Orice modificare stabilește o nouă ofertă de energie de echilibrare, anulând automat oferta care a fost validată anterior pentru același ID.

Art. 43 Ofertele sunt transmise în format electronic, prin mijloacele de comunicare prevăzute de OST.

Art. 44 Oferta se consideră transmisă oficial la momentul intrării în sistemul informatic al pieței angro. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.

Art. 45 Imediat ce o nouă ofertă zilnică a intrat în sistemul PEE, OST confirmă respectivului FSE primirea acesteia. Această confirmare conține numărul de înregistrare și ora la care această ofertă zilnică a intrat în sistemul informatic al pieței angro.

Art. 46 Dacă un FSE nu primește de la OST, într-un interval de 5 minute de la transmiterea unei noi oferte de energie de echilibrare, confirmarea de primire a respectivei oferte, FSE trebuie să contacteze imediat OST.

Art. 47 OST elaborează și publică pe pagina web oficială procedura privind conținutul și formatul cadru al ofertelor pentru energie de echilibrare pentru produsele standard precum și modul de transmitere a ofertelor/raportarea volumelor indisponibile. Procedura este supusă unui proces de consultare publică.

Art. 48 Prețurile ofertelor de energie de echilibrare pot fi numere pozitive, zero sau negative, cu două zecimale și sunt exprimate în lei/MWh.

Art. 49 În momentul primirii ofertelor, OST verifică dacă este îndeplinită următoarea condiție, respectiv, cantitatea ofertată pentru un anumit produs standard din oferta unei/unui UFR/GFR să nu depășească valoarea pentru care UFR/GFR a fost calificată tehnic.

Art. 50 OST poate marca ca indisponibile pentru tranzacționare ofertele a căror activare/inactivare conduce la congestii interne.

Art. 51 În cazul în care ofertele a căror activare poate conduce la o congestie internă aparțin mai multor UFR/GFR dintr-o anumită zonă a SEN, aceste oferte se marchează ca indisponibile în ordinea de merit.

Art. 52 OST tratează nediscriminatoriu toate ofertele de energie de echilibrare primite. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, toate ofertele de energie de echilibrare pentru produsele standard de RRFm și RRFa sunt transmise de către OST către platformele europene, în vederea optimizării activării ofertelor de energie de echilibrare în liste cu ordine de merit comune la nivel european.

Art. 53 În cazul în care se utilizează sistemul informatic al pieței angroa OST sau în situația în care platformele europene nu funcționează pentru o perioadă limitată, ofertele de energie de echilibrare aferente produselor standard de RRFm și de RRFa vor fi activate de către OST în ordinea de merit la nivel local.

Art. 54 Orice activare parțială sau totală a unei oferte de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune la nivel european/local constituie o tranzacție/contract între respectivul FSE și OST.

Art. 55 Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din Tabelul nr. 1:

Tabelul nr. 1 – Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Mod de activare	Planificat cu activare manuală
Perioada de pregătire	Între 0 și 30 min
Perioada de variație a sarcinii	Între 0 și 30 min
Timpul de activare completă	30 min
Durata minimă a perioadei de livrare	15 min
Durata maximă a perioadei de livrare	30 min
Perioada de dezactivare	Între 0 și 30 min
Cantitate minimă	1 MW
Cantitate maximă	9999MW
Rezoluție de preț	0,01 lei/MWh

Art. 56 Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI care urmează să fie determinate de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RI trebuie să includă:

a) parametrii definiți în Tabelul nr. 2:

Tabelul nr. 2 – Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh
Locație	Republica Moldova
Divizibilitate	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW. Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR/GFR
Perioada de valabilitate	Definită de către FSE

(b) volumul ofertei;

(c) direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere);

Art. 57 Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm trebuie sa respecte următoarele caracteristici statice definite în Tabelul nr.3:

Tabelul nr. 3 - Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Mod de activare	Manual
Tip de activare	Direct sau programat
Timpul de activare completă	12,5 min
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9999 MW
Durata minimă de livrare a cantității maxime cerute	5 minute
Rezoluție de preț	0,01 lei/MWh
Perioada de valabilitate	0 activare programată poate avea loc doar la momentul activării programate. 0 activare directă poate avea loc la orice moment în timpul celor 15 minute după momentul activării programate.

Art. 58 Livrarea energiei de echilibrare pentru produsul standard de RRFm din oferta activată direct include și următorul ID al celui la care face referire oferta.

Art. 59 Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFm, trebuie să includă:

- a) parametrii definiți în Tabelul nr. 4:

Tabelul nr. 4 – Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh
Durata maximă de livrare a cantității maxime cerute	15 minute pentru activare programată
	30 minute pentru activare directă
Locație	Republica Moldova
Divizibilitate	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW. Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR/GFR

[b] volumul ofertei;

[c] sensul ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere).

Art. 60 Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din Tabelul nr. 5:

Tabelul nr. 5 – Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Mod de activare	Automat
Timpul de activare completă	5 min
Timpul de întârziere	30 sec
Timpul de dezactivare	Nu va depăși timpul de activare completă
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9999 MW / Puterea maximă activată în timpul de activare completă a RRFa
Perioada de valabilitate	15 minute Prima perioadă de valabilitate începe la intervalul de timp al pieței 00:00. Perioadele de valabilitate sunt consecutive și nu se suprapun.

	0 ofertă poate fi activată și dezactivată la orice moment în cadrul perioadei de valabilitate.
Timp minim între o dezactivare și o activare succesivă	0
Rezoluție de preț	0,01 lei/MWh

Art. 61 Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFa, trebuie să includă:

[a] parametri definiți din Tabelul nr. 6:

Tabelul nr. 6 – Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh
Locație	Republica Moldova
Divizibilitate	Sunt permise numai oferte divizibile

[b] volumul ofertei;

[c] direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere);

[d] perioada de valabilitate la care se referă oferta pentru produsul RRFa.

Secțiunea 4.2 Reguli de selectare a ofertelor de energie de echilibrare

Art. 62 Selectarea ofertelor de energie de echilibrare pentru orice tip de produs standard se face în ordine de preț, folosind ordinele de merit pentru fiecare produs și pentru fiecare sens, astfel:

- Pentru ordinea de merit la creștere se ordonează ofertele în sens crescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mic preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OST care utilizează platformele europene de echilibrare;
- Pentru ordinea de merit la scădere se ordonează ofertele în sens descrescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mare preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OST care utilizează platformele europene de echilibrare.

Art. 63 Selectarea ofertelor de energie de echilibrare a produselor standard RRFm și RRFa se realizează din ordinele de merit comune la nivel european, pe fiecare tip de produs. Funcția de optimizare a fiecărei platforme europene pentru tranzacționarea produselor standard de energie de echilibrare realizează selecțiile în funcție de prețuri și de capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune.

Art. 64 OST tranzacționează produsul standard RI de energie de echilibrare pe platforma informatică a pieței angro.

Art. 65 În fiecare interval orar al zilei D de livrare, OST stabilește necesarul de energie de echilibrare pe tipuri de reglaj pentru intervalele de echilibrare a intervalului de dispecerizare în curs și a intervalului de dispecerizare următor.

Art. 66 În intervalul ID-50 de minute și cel târziu ID-40 de minute OST stabilește necesarul de RI, face selecția ofertelor pe platforma informatică a pieței angro a OST și transmite dispozițiile de dispecer către FSE, pentru acest tip de produs, oricând între IE-50 de minute și IE-40 de minute pentru IE.

Art. 67 În cazul utilizării platformelor de echilibrare europene, după ora de închidere a porților pentru energia de echilibrare, IE-25 de minute pentru produsele standard RRFm și RRFa, OST evaluează și filtrează ofertele primite de la FSE și transmite către platformele informatice europene dedicate următoarele date:

a) pentru produsul standard RRFm:

(i) ofertele de energie de echilibrare, necesarul de energie de echilibrare pentru *activarea programată* a produsului RRFm și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune pentru respectivul ID;

(ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este IE-12 minute.

(iii) necesarul de energie de echilibrare pentru *activarea directă* a produsului standard RRFm poate fi transmis în orice moment de timp al zilei de livrare.

(iv) transmiterea dispozițiilor de dispecer se va face între IE-10 minute și IE-7,5 minute în cazul *activării programate* a produsului standard RRFm și imediat după primirea volumelor de energie de echilibrare selectate de algoritmul de optimizare a platformei europene în cazul *activării directe*;

b) pentru produsul standard RRFa:

(i) ofertele de energie de echilibrare primite de la FSE și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune;

(ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este IE-10 minute.

Art. 68 În cazul utilizării platformei informatice a pieței angro a OST sau în situația în care platformele europene nu funcționează pe o perioadă limitată, dispozițiile de dispecer pentru activarea RRFm se transmit între IE-15 minute și IE-7,5 minute în cazul activării programate și în orice moment al zilei de livrare D în cazul activării directe.

Art. 69 În situația unor congestii interne, care pot apărea doar în apropierea ID/IE și care impun selectarea anumitor UFR/GFR pentru creștere sau reducere de putere, OST selectează ofertele marcate ca indisponibile pentru platformele europene a acestor UFR/GFR, conform prevederilor Art. 50 și Art. 51.

Secțiunea 4.3 Tranzacții angajate pe PEE

Art. 70 Tranzacțiile angajate pe PEE care sunt încheiate în conformitate cu prevederile Secțiunii 4.2, sunt executate de OST prin emiterea dispozițiilor de dispecer corespunzătoare către respectivul FSE.

Art. 71 Conformarea cu dispozițiile de dispecer emise de OST este obligatorie pentru FSE în cauză.

Art. 72 În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OST transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE, confirmările de tranzacție angajate către FSE corespunzător.

Art. 73 Fiecare confirmare de tranzacție angajată conține cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare pe PEE al FSE;
- b) codul de identificare pe PEE al UFR sau GFR, după caz;
- c) ziua de livrare, intervalul orar de livrare, ID;
- d) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFa oferat;
- e) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFm oferat;
- f) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RI oferat.

Art. 74 Prețul tranzacției angajate reprezintă prețul marginal stabilit în conformitate cu Hotărârea ANRE privind aprobarea modificării cadrului de implementare al platformei europene de echilibrare.

Art. 75 Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor de tranzacție angajată numai în cazul unor erori transmise din platformele europene sau rezultate din acțiunile OST.

Art. 76 Orice contestație asupra conținutului unei confirmări de tranzacție angajată este transmisă la OST de către FSE responsabil nu mai târziu de 2 zile calendaristice după transmiterea de către OST a respectivei confirmări de tranzacție angajată.

Art. 77 OST informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de două zile lucrătoare după recepționarea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OST transmite FSE o confirmare de tranzacție angajată corectată.

Art. 78 Dacă în termenul prevăzut la Art. 76 un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările de tranzacție angajată primite, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Art. 79 Orice contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile angajate contestate, corectate sau nu, după caz.

Art. 80 În cazul în care achiziția de servicii de sistem sau activarea coordonată a energiei de echilibrare nu poate fi realizată, se aplică procedurile de ultimă instanță, elaborate de OST și publicate pe pagina web oficială.

Art. 81 Procedurile de ultimă instanță sunt utilizate de OST și FSE în cazul apariției condițiilor de nefuncționare, după cum urmează:

- a) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului informatic al pieței angrosau al altui sistem informatic utilizat de OST pentru primirea, verificarea și validarea ofertelor pe PEE;
- b) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului informatic al pieței angrosau al altui sistem informatic utilizat de OST pentru procesarea și selectarea ofertelor pe PEE, precum și de emitere a dispozițiilor de dispecer;
- c) întreruperea liniilor de comunicație ale OST pentru o perioadă mai mică de 30 de minute;
- d) incapacitatea totală sau parțială de funcționare a platformelor europene utilizate de OST.

Art. 82 Procedurile de ultimă instanță pot prevedea utilizarea unor mijloace alternative de comunicație, precum și extinderea sau decalarea oricăror termene limită care trebuie respectate de OST și FSE, inclusiv ora de închidere a PEE.

Art. 83 Atât OST cât și fiecare FSE specifică în contractul de participare la piața energiei electrice de echilibrare una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de nefuncționare, precum și numerele corespunzătoare de telefon, adrese e-mail și fax. Atât OST cât și fiecare FSE se informează reciproc în cazul modificării acestor informații.

Capitolul V

Reguli privind decontarea FSE

Secțiunea 5.1 Prevederi generale

Art. 84 Regulile pentru decontare din prezenta Secțiune asigură cadrul pentru decontarea tranzacțiilor și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între un FSE și OST.

Art. 85 Tranzacțiile pe PEE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza energia de echilibrare către OST în conformitate cu specificațiile din ofertă și dispozițiile de dispecer emise de către OST. Fiecare tranzacție va fi specifică unui anumit ID/IE.

Art. 86 Regulile prezentei Secțiuni creează cadrul pentru:

- a) stabilirea unui program de determinare, confirmare/contestare și transmitere a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării pe PEE;

- b) efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pe PEE;
- c) informarea părților în legătură cu obligațiile acestora de plată, respectiv cu drepturile acestora de încasare;
- d) facturarea și efectuarea plăților;
- e) stabilirea și utilizarea garanțiilor;
- f) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

Secțiunea 5.2 Reguli privind decontarea FSE pentru energia de echilibrare din produsele standard RI, RRFm, RRFa

Art. 87 Decontarea energiei de echilibrare se face agregat pentru volumul de energie de echilibrare contractat pe fiecare ID/IE fără a fi luate în considerare volumele de energie de echilibrare rezultate din variațiile de sarcină care depășesc o perioadă de 5 minute în intervalele adiacente ale ID luat în calcul.

Art. 88 Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe piața de echilibrare se face în baza volumului contractat aferent ofertelor acceptate de energie de echilibrare în ordinea de merit și a prețurilor marginale pentru fiecare produs standard.

Art. 89 OST este partea contractantă pentru fiecare FSE, în toate tranzacțiile angajate pe PEE.

Art. 90 Plata pentru energia de echilibrare se face astfel:

- a) energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de OST către FSE, dacă prețul este pozitiv;
- b) energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de OST către FSE, dacă prețul este negativ;
- c) energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de FSE către OST, dacă prețul este negativ;
- d) energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de FSE către OST, dacă prețul este pozitiv.

Secțiunea 5.3 Reguli privind decontarea în afara pieței de echilibrare în scopul gestionării congestiilor

Art. 91 Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru gestionarea congestiilor se face în baza volumului contractat aferent ofertelor acceptate în ordinea de merit și a prețurilor din ofertă pentru produsele activate.

Secțiunea 5.4 Note de decontare lunare pe PEE

Art. 92 OST întocmește pentru fiecare FSE o notă de decontare lunară, care conține cel puțin următoarele informații:

- a) situația lunară privind volumul de energie de echilibrare contractat de FSE cu OST, defalcată pe tipuri de produse de echilibrare, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, precum și prețurile corespunzătoare;
- b) valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare și a obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare;
- c) situația lunară privind volumul de energie pentru gestionarea congestiilor contractat cu OST, defalcat pe tipuri de ofertă, atunci când s-au selectat în acest scop oferte din PEE, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, precum și prețurile corespunzătoare;
- d) situația lunară privind volumul de energie pentru gestionarea congestiilor contractat cu OST în afara PEE și valoarea compensației, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere;
- e) valoarea drepturilor lunare de încasare și a obligațiilor lunare de plată pentru gestionarea congestiilor.

Art. 93 OST transmite FSE notele de decontare lunară pe PEE, în termen de 7 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 94 Fiecare FSE verifică notele de decontare lunară pe PEE și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite contestații motivate către OST în termen de 2 zile lucrătoare de la recepționarea acestora.

Art. 95 OST analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la recepționarea contestației, refăcând calculele și corectând notele de decontare lunare pe PEE eronate.

Art. 96 OST transmite către FSE nota de decontare lunară pe PEE, care cuprinde corecțiile rezultate în urma analizării contestațiilor primite, în termenul prevăzut la Art. 95; pentru FSE care n-au transmis contestații, se consideră valabile notele de decontare lunare pe PEE transmise la termenul inițial.

Art. 97 Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de OST conform prevederilor prezentului regulament a fost făcută disponibilă părților implicate.

Secțiunea 5.5 Facturarea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare

Art. 98 OST emite facturi în MDL către fiecare FSE cuprinzând sumele aferente obligațiilor de plată/drepturilor de încasare ale respectivului FSE către OST conform informațiilor din nota de decontare lunară pe PEE.

Art. 99 Fiecare FSE emite o factură către OST cuprinzând sumele corespunzătoare obligațiilor de plată ale OST către respectivul FSE, conform informațiilor din nota de decontare lunară pe PEE.

Art. 100 Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după emiterea notei de decontare lunară pe PEE.

Art. 101 Facturile se emit astfel:

- a) pentru energia de echilibrare pentru creștere de putere
 - (i) FSE va factura către OST drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de decontare lunară pe PEE;
 - (ii) OST va factura obligația de plată a FSE pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de decontare lunară pe PEE;
 - (iii) FSE va factura livrare gratuită [preț zero] către OST, pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilită conform notei de decontare lunară pe PEE.
- b) pentru energia de echilibrare pentru reducere de putere:
 - (i) OST va factura către FSE obligațiile de plată pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de decontare lunară pe PEE;
 - (ii) FSE va factura către OST, drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate stabilite conform notei de decontare lunară pe PEE;
 - (iii) OST va factura către FSE livrare gratuită [preț zero] pentru valorile cantităților de energie de echilibrare activate la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de decontare lunară pe PEE.

Art. 102 Factura aferentă obligației de plată a FSE/OST se emite pe suport de hârtie și/sau în format electronic prin platforma e-factura.

Art. 103 Facturile vor fi plătite în termen de 7 zile lucrătoare de la data emiterii acestora.

Art. 104 În cazul în care o sumă facturată de una dintre părți este contestată integral sau parțial de cealaltă parte, partea debitoare va efectua plata integral în condițiile Art. 103 și va înainta în termen de o zi lucrătoare de la data recepționării a notelor de decontare prevăzute la Art. 92, o notă explicativă părții creditoare, cuprinzând obiecțiile sale. Partea creditoare analizează contestația primită și dacă constată existența unei informații eronate, reface calculele și transmite o notă de corectare tuturor părților implicate nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE.

Art. 105 Plata facturilor prevăzute la Art. 103, va fi efectuată de FSE/OST prin transfer bancar. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în/din contul bancar respectiv.

Secțiunea 5.6 Efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PEE

Art. 106 Fiecare contraparte care primește o factură trebuie să plătească valoarea cuprinsă în respectiva factură, la data limită de plată, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Art. 107 Orice FSE, precum și OST, trebuie să plătească o penalizare de întârziere celeilalte părți în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă respectivul FSE sau OST nu a achitat sumele datorate până la data limită de plată;
- b) dacă respectivul FSE sau OST trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;
- c) dacă respectivul FSE sau OST trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp, dar contestate în mod justificat de cealaltă parte.

Art. 108 Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute la Art. 107 pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi lucrătoare după termenul limită de plată este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

Art. 109 Un FSE se află într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor de plată în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă acesta nu îndeplinește cerințele privind garanțiile;
- b) dacă acesta nu își îndeplinește obligațiile rezultate din decontare în conformitate cu prevederile prezentului regulament până la datele limită corespunzătoare;
- c) dacă acesta intră în faliment.

Art. 110 OST elaborează în urma unui proces de consultare publică procedurile aplicabile pentru situații de neîndeplinire a obligațiilor de plată. Acestea includ, fără a se limita la: instrucțiuni pentru actualizarea garanției, blocarea plăților datorate respectivei părți, sau compensarea obligațiilor de plată cu drepturile de încasat sau utilizarea garanției disponibile pentru asigurarea plăților.

Secțiunea 5.7 Contestații la notele de decontare lunară pe PEE

Art. 111 Dacă o notă de decontare transmisă de către OST, conform prevederilor prezentului regulament, este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la OST și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Art. 112 Orice contestație va fi transmisă de partea implicată printr-o notificare pe e-mail sau fax către OST. Notificarea trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID/IE,

data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea cerută, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.

Art. 113 Orice parte implicată poate contesta o notă de decontare emisă de OST conform prevederilor prezentului regulament, într-un interval de 3 [trei] zile lucrătoare de la data la care nota contestată a fost transmisă.

Art. 114 Dacă o parte implicată nu a transmis nici o contestație în legătură cu o notă de decontare emisă conform prevederilor prezentului regulament în termenul prevăzut la Art. 113, nota respectivă se consideră că a fost acceptată de respectiva parte implicată.

Art. 115 OST analizează orice contestație transmisă conform prevederilor Art. 113, nu mai târziu de 5 [cinci] zile lucrătoare de la recepționarea acesteia.

Art. 116 În procesul de verificare a notei de decontare, emitentul poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, emitentul este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Art. 117 Emitentul va informa părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, emitentul va reface calculele și va transmite o notă corectată tuturor părților implicate.

Art. 118 Dacă OST constată existența unei informații eronate într-o notă de decontare transmisă conform prevederilor prezentului regulament, acesta reface calculele și transmite o notă corectată tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 10 [zece] zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OST.

Art. 119 În cazul nerespectării termenelor de emisie, contestare, verificare, corectare, transmitere și/sau publicare a notelor de decontare prevăzute în prezentul regulament, părțile implicate pot să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 [trei] zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.

Secțiunea 5.8 Conturi bancare

Art. 120 Fiecare participant care se înregistrează în calitate de FSE deschide un cont bancar pentru echilibrare la o bancă de decontare.

Art. 121 În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului regulament, OST deschide la o bancă comercială de pe teritoriul Republicii Moldova un cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PEE.

Art. 122 Titularii de cont asigură solvabilitatea conturilor bancare pentru echilibrare proprii la datele scadente stabilite conform prevederilor prezentului regulament.

Art. 123 Conturile bancare prevăzute la Art. 120 și Art. 121 sunt deschise în MDL.

Secțiunea 5.9 Garanții de plată a obligațiilor pe PEE

Art. 124 OST are dreptul să solicite constituirea unei garanții înainte ca respectivul operator să fie înregistrat ca FSE. OST poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale operatorului atât în calitate de FSE, cât și de PRE.

Art. 125 OST elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru determinarea cuantumului și a tipurilor de garanții solicitate, procedurile pentru depunerea și verificarea constituirii garanțiilor și actualizării acestora, dacă este cazul, precum și procedurile de executare a garanției depuse de către FSE. Cuantumul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența dintre obligațiile de plată și drepturile de încasare ale FSE la nivel lunar către OST să fie pozitivă și este adaptată în conformitate cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare. OST publică procedurile pe pagina web oficială.

Capitolul VI

Agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice

Art. 126 Condițiile de agregare a unităților generatoare, unităților consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unităților de stocare a energiei și/sau unităților de furnizare a rezervelor, sunt următoarele:

- a) Pot fi agregate unități generatoare sau unități consumatoare sau unități de stocare din toate categoriile [A, B, C, D], clasificate în conformitate cu prevederile Codului Rețelelor electrice;
- b) Pentru un GFR format din mai multe unități generatoare, locuri de consum, sau unități de stocare a energiei și/sau de unități de furnizare a rezervelor situate în zone de rețea diferite, în situația apariției unei congestii de rețea, creșterea/reducerea de putere se va realiza la dispoziția dispecerului prin indicarea entităților componente la care trebuie modificat punctul de funcționare pentru eliminarea congestiei;

Art. 127 GFR trebuie să respecte toate condițiile și cerințele de calificare tehnică a unui GFR conform Secțiunii referitoare la calificarea tehnică a furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RI, RRFm, RRFa și RSF.

Art. 128 În funcționarea curentă a unui GFR, OST are dreptul de a limita sau a exclude unități generatoare, locuri de consum cu consum comandabil, instalații de stocare care aparțin acestuia, de la furnizarea uneia sau mai multor rezerve de echilibrare, inclusiv RSF, în baza unor argumente tehnice, cum ar fi distribuția geografică a entităților componente GFR, pentru a asigura siguranța în funcționare a SEN.

Capitolul VII

Reguli pentru achiziția și transferul de capacitate pentru echilibrare

Secțiunea 7.1 Achiziția capacității pentru de echilibrare

Art. 129 OST achiziționează capacitatea pentru echilibrare, prin mecanisme de piață de la FSE calificați care au semnat cu OST contractul cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică. OST elaborează în urma unui proces de consultare publică contractul cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare și îl publică pe pagina web oficială.

Art. 130 Anterior achiziționării capacității necesare pentru echilibrare, OST:

- stabilește una sau mai multe perioade de achiziție;
- determină periodic cantitățile de capacitate necesare pentru echilibrare, aferente fiecărui tip de rezervă pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire, separat pentru creștere și reducere, pentru fiecare interval de decontare al perioadei de achiziție corespunzătoare, în temeiul normelor privind dimensionarea astfel cum sunt prevăzute la Secțiunea 1 al Titlului VI din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

Art. 131 Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare sunt definite în Tabelul nr. 7:

Tabelul nr. 7 – Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare

Prețul	Pozitiv sau zero în lei/MWh
Rezoluție preț	0,01 lei/MWh
Cantitate minimă și granularitate	1 MW
Cantitate maximă oferte indivizibile	Nu trebuie să depășească cantitatea stabilită în Art. 56 și Art. 59
Locația ofertei	Republica Moldova
Rezoluția intervalului de decontare	15 min

Art. 132 Fiecare ofertă de capacitate pentru echilibrare transmisă de FSE trebuie să conțină:

- volumul ofertei în MW;
- prețul ofertei în lei/MWh;
- durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare;
- tipul de ofertă: divizibilă cu granularitate de 1 MW sau indivizibilă;

e) locația ofertei.

Art. 133 Achizițiile de capacitate pentru echilibrare sunt efectuate prin intermediul licitațiilor zilnice pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Art. 134 O perioadă de achiziție poate fi limitată la o zi sau/și intervale de decontare în cadrul perioadei respective, ore de zi sau de noapte, ore de vârf sau de gol de sarcină sau alte tipuri de intervale.

Art. 135 Cantitățile necesare de capacități de echilibrare se achiziționează de către OST prin mecanisme de piață, licitație concurențială pe întreaga perioadă de achiziție, separat pentru creștere și reducere de putere, pentru fiecare categorie de capacitate de echilibrare și pentru fiecare interval de decontare din perioada respectivă.

Art. 136 OST publică cantitățile de capacitate pentru echilibrare necesar a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și anunță detaliile referitoare la licitație, cu cel mult o zi înainte de ziua în care are loc licitația.

Art. 137 Fiecare FSE transmite OST ofertele sale de capacitate pentru echilibrare. Ofertele de capacitate de echilibrare se transmit agregat pentru toate unitățile de furnizare a rezervelor/grupurile de furnizare a rezervelor calificate pentru fiecare tip de produs standard, pentru care FSE a obținut calificare tehnică.

Art. 138 Fiecare FSE care participă la procesul de achiziție a capacității pentru echilibrare transmite și are dreptul de a actualiza ofertele de capacitate pentru echilibrare până la ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Art. 139 OST stabilește și publică conținutul și formatul cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora în cadrul unei proceduri elaborate de acesta.

Art. 140 OST validează ofertele FSE imediat după primire și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru un FSE, pentru un anumit tip de produs standard. În cazul în care respinge o ofertă, OST informează FSE respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Art. 141 Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OST alocă capacitatea pentru echilibrare ofertată în respectiva licitație pe baza prețului marginal, după cum urmează:

- a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț, iar ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;
- b) dacă suma capacităților ofertate de FSE este mai mică sau egală cu capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;
- c) dacă suma capacităților ofertate de FSE este mai mare decât capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație ofertele sunt acceptate în ordinea de la lit. a) până la ultima

ofertă care completează capacitatea pentru echilibrare necesară, care poate fi acceptată total sau parțial.

Art. 142 Prețul ultimei oferte acceptate reprezintă prețul de licitație, plătit de către OST tuturor FSE cu oferte acceptate.

Art. 143 FSE pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare a licitației. Contestația se va transmite în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Art. 144 Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OST în termen de 3 ore de la recepționarea contestației.

Art. 145 Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite la OST ofertele de energie de echilibrare corespunzătoare volumului, produselor și altor cerințe prevăzute în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare.

Art. 146 Rezultatul fiecărei licitații pentru capacitatea de echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OST și FSE.

Art. 147 În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OST transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE, confirmările privind cantitățile realizate (puse la dispoziția OST) din totalul capacităților contractate.

Art. 148 Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor privind cantitățile realizate numai în cazul unor erori rezultate din acțiunile OST.

Art. 149 Orice contestație asupra conținutului unei confirmări privind cantitățile realizate este transmisă la OST de către FSE responsabil, nu mai târziu de o zi lucrătoare după transmiterea de către OST a respectivei confirmări privind cantitățile realizate.

Art. 150 OST informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de o zi lucrătoare după recepționarea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OST transmite FSE o confirmare privind cantitățile realizate corectate, în aceeași zi.

Art. 151 Dacă, în perioada prevăzută la Art. 149, un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările primite privind cantitățile realizate, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Art. 152 Orice contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din contractele încheiate.

Art. 153 Pentru fiecare FSE, OST întocmește o notă de decontare lunară pe PSS care cuprinde defalcăt, volumele de capacitate contractată, realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 154 Fiecare FSE care a încheiat un contract de capacitate cu OST verifică nota de decontare lunară pe PSS și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OST în termen de o zi lucrătoare de la recepționarea acesteia, contestații motivate la nota de decontare lunară pe PSS.

Art. 155 OST analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la recepționarea contestației, refăcând calculele și corectând notele de decontare lunare eronate.

Art. 156 Pentru FSE care n-au transmis contestații, se consideră valabile notele de decontare lunare pe PSS transmise la termenul inițial.

Art. 157 Pentru capacitățile de echilibrare contractate și indisponibile pentru PEE, incluzând lipsa ofertelor de preț pe PEE pentru capacitățile respective, FSE va plăti către OST o penalizare specifică corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Art. 158 Fiecare FSE emite o factură către OST cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților realizate din capacitățile de echilibrare contractate, conform informațiilor din nota de decontare lunară pe PSS prevăzută la Art. 153.

Art. 159 Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de decontare lunară pe PSS sau dacă este cazul, conform notei de decontare lunară pe PSS revizuite în urma corecțiilor.

Art. 160 (1) OST plătește sumele aferente capacităților de echilibrare realizate, în termen de 30 (treizeci) zile calendaristice de la recepționarea facturilor de la FSE.

(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la alin. (1) cumpărătorul va plăti în afara sumei datorate, majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Art. 161 OST elaborează și publică pe pagina web oficială procedura privind modul de achiziționare a capacității pentru echilibrare, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Secțiunea 7.2 Transferul capacității pentru echilibrare

Art. 162 FSE pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate pentru echilibrare.

Art. 163 Transferul capacității pentru echilibrare este permis până cu cel puțin o oră înainte de începerea zilei de livrare, FSE având obligația informării imediate a OST despre respectivul transfer.

Art. 164 Transferul capacității pentru echilibrare este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) FSE care preia obligația de furnizare a capacității a trecut procesul de calificare tehnică în ceea ce privește capacitatea pentru echilibrare care face obiectul transferului;

b) se preconizează că transferul capacității pentru echilibrare nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Art. 165 În cazul în care OST nu permite transferul capacității pentru echilibrare, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor FSE implicați.

Art. 166 Transferul capacității pentru echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OST și FSE care au participat la transfer.

Capitolul VIII

Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RRFm și RRFa

Art. 167 În cazul în care un FSE nu respectă condițiile tehnice de furnizare a produselor standard pentru care a fost calificat cel puțin pentru două situații în decurs de o lună, OST poate decide să diminueze capacitatea de echilibrare calificată a respectivei[ului](lor) UFR/GFR sau îi poate retrage calificarea tehnică FSE pentru rezerva de echilibrare a UFR/GFR neconformă, în conformitate cu prevederile procedurii prevăzute în Art. 36. În toate situațiile OST va analiza motivele prezentate de FSE și va lua decizia în mod argumentat.

Art. 168 În cazul în care un FSE nu respectă condițiile impuse de prevederile prezentului regulament privind plățile pe PEE, se aplică măsurile prevăzute la Secțiunea referitoare la efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PEE.

Art. 169 În cazul în care un FSE nu respectă obligația de a pune la dispoziția PEE capacitatea de echilibrare contractată, se aplică prevederile Art. 167.

Capitolul IX

Reguli pentru achiziția, transferul de capacitate și decontarea RSF

Secțiunea 9.1 Reguli și condiții pentru furnizorii de RSF

Art. 170 OST achiziționează capacitate de RSF, prin mecanisme de piață de la furnizori de RSF calificați care au semnat cu OST contractul cadru de furnizare a acestui tip de rezervă, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică.

Art. 171 La piața de capacitate de RSF, au dreptul să participe doar furnizori de RSF care dețin calificare tehnică pentru acest tip de rezervă. Procesul de calificare pentru RSF este descris în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem aprobată de către ANRE.

Art. 172 Tranzacțiile încheiate între furnizorul de RSF și OST stabilesc obligația respectivului furnizor de RSF de a furniza energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate pentru ID respectiv.

Art. 173 Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate, este utilizată în cadrul SEN în conformitate cu variația de frecvență din ID respectiv și caracteristicile RSF calificate.

Art. 174 Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate se livrează fizic și se monitorizează în intervalul de dispecerizare în punctele de livrare unde entitățile componente ale furnizorului de RSF sunt racordate la SEN.

Art. 175 OST și furnizorii de RSF au obligația monitorizării RSF ex post și/sau în timp real, necesare a fi activate și a celei activate.

Art. 176 Furnizorii de RSF trebuie să se asigure că este posibilă monitorizarea activării RSF la nivelul entităților furnizoare, dar și la nivelul UFR sau GFR și transmiterea în timp real către OST a datelor/înregistrărilor solicitate.

Art. 177 În cazul unei indisponibilități a unei entități componente a furnizorului de RSF sau în cazul în care UFR sau GFR cu entități tehnice având RLE trebuie să compenseze o eventuală lipsă de RSF, ele vor putea să modifice activarea RSF la entitățile tehnice proprii disponibile sau vor putea cesa capacitatea indisponibilă, în scopul asigurării furnizării RSF. Modificarea activării RSF trebuie să garanteze continuitatea furnizării RSF.

Art. 178 Rezerva maximă de RSF va respecta prevederile Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport și TCM aprobate de ANRE.

Art. 179 În cazul în care o componentă a UFR sau GFR devine indisponibilă pentru acest serviciu, transferul de RSF se poate realiza pentru întreaga cantitate contractată sau parțial cu cantități minim egale cu cele înlocuite; transferul se poate realiza între entitățile componente UFR, respectiv GFR în limita totală calificată.

Secțiunea 9.2 Achiziția și decontarea capacității de RSF

Art. 180 Capacitatea totală de RSF scoasă la licitație este determinată anual la nivel ENTSO-E pentru OST și corespunde unei abateri de frecvență de +/-200 mHz.

Art. 181 Achiziția de capacitate de RSF se realizează în bandă simetrică și se efectuează prin intermediul licitațiilor zilnice, pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Art. 182 OST comunică până la 1 ianuarie a fiecărui an, cantitatea de RSF minimă necesară a fi achiziționată. Cantitatea este aceeași în toate ID și reprezintă o cantitate minimă.

Art. 183 Cantitatea minimă achiziționată pe sens de la un UFR/GFR este de 1 MW, corespunzătoare unei variații de frecvență de 200 mHz,

Art. 184 Capacitatea totală calificată a furnizorilor de RSF este publicată pe pagina web a OST.

Art. 185 Anterior achiziționării capacității de RSF, OST:

- a) stabilește una sau mai multe perioade de achiziție pentru o zi de livrare;

b) informează asupra volumului total al cantității de rezervă care trebuie achiziționat.

Art. 186 OST publică cantitățile de RSF necesare a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și va anunța detaliile referitoare la licitație:

- a) cu cel mult două zile lucrătoare înainte de începerea perioadei de achiziție în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de o zi;
- b) cu două ore înainte de începerea perioadei de achiziție, în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de unul sau mai multe intervale.

Art. 187 În cazul în care la prima rundă de licitație nu se achiziționează întreaga cantitate necesară de RSF, OST va lua următoarele măsuri:

- a) va organiza o altă rundă de licitație, pentru ID neacoperite;
- b) în cazul lipsei de oferte de RSF din care OST să poată acoperi necesarul de RSF sau a indisponibilității unei rezerve care nu a putut fi înlocuită timp de o oră, OST are dreptul să solicite oferte pentru întreaga capacitate de RSF pentru o nouă rundă de licitație, tuturor furnizorilor de RSF calificați care nu au RSF contractată pe ID neacoperite.

Art. 188 OST stabilește și publică conținutul și formatul cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora pe pagina web oficială.

Art. 189 Fiecare furnizor de RSF transmite OST ofertele sale de capacitate de RSF. Ofertele de capacitate de RSF se vor transmite agregat pentru toate UFR/GFR.

Art. 190 Fiecare furnizor de RSF care participă la procesul de achiziție a capacității de RSF poate transmite și are dreptul de a-și actualiza ofertele de capacitate de RSF înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Art. 191 OST validează ofertele furnizorilor de RSF imediat după recepționarea acestora și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru furnizorii de RSF. În cazul în care respinge o ofertă, OST informează furnizorul de RSF respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Art. 192 Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OST alocă capacitatea de RSF ofertată în respectiva licitație pe baza prețului marginal, după cum urmează:

- a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț, iar ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;
- b) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mică sau egală cu capacitatea RSF care trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;
- c) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mare decât capacitatea de RSF care trebuie alocată prin această licitație, ofertele sunt acceptate în ordinea prevăzută la lit. a) până la

ultima ofertă care completează capacitatea de RSF necesară care poate fi acceptată doar total, nefiind posibilă o acceptare parțială. Având în vedere faptul că din punct de vedere tehnic nu se poate asigura o flexibilitate mare a valorilor maxime de RSF furnizate de către un furnizor de RSF, rezerva totală poate fi mai mare decât RSF minim necesară.

Art. 193 Prețul ultimei oferte acceptate reprezintă prețul de închidere a licitației pentru fiecare ID, plătit de către OST tuturor furnizorilor de RSF cu oferte acceptate.

Art. 194 Furnizorii de RSF pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite la OST în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Art. 195 Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OST în termen de 3 ore de la recepționarea contestației de către OST.

Art. 196 Rezultatul fiecărei licitații de alocare de capacitate RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OST și furnizorii de RSF.

Art. 197 Pentru fiecare furnizor de RSF, OST întocmește o notă de decontare lunară pe PSS care cuprinde defalcat, volumele de capacitate contractată, realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 198 Fiecare furnizor de RSF care a încheiat un contract de capacitate cu OST verifică nota de decontare lunară și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OST în termen de o zi lucrătoare de la recepționarea acesteia, contestații motivate la nota de decontare lunară.

Art. 199 OST analizează contestația furnizorului de RSF și răspunde la aceasta, motivat, în termen de 5 [cinci] zile lucrătoare de la recepționarea contestației, refăcând calculele și corectând notele de decontare lunare eronate.

Art. 200 Pentru furnizorii de RSF care n-au transmis contestații, se consideră valabile notele de decontare lunare transmise la termenul inițial.

Art. 201 Pentru capacitățile de RSF contractate și indisponibile pentru PEE, furnizorul de RSF va plăti către OST o penalizare în conformitate cu prevederile Art. 217.

Art. 202 Fiecare furnizor de RSF emite o factură către OST cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților din capacitățile de RSF realizate, conform informațiilor din nota de decontare lunară prevăzută la Art. 197.

Art. 203 Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de decontare lunară sau dacă este cazul, a notei de decontare lunară revizuite în urma corecțiilor.

Art. 204 [1] OST plătește sumele aferente capacităților RSF realizate, în termen de 30 [treizeci] zile calendaristice de la recepționarea facturilor de la furnizorii de RSF.

[2] În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la alin. [1] cumpărătorul va plăti în afara sumei datorate, majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății [exclusiv]. Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Art. 205 În situația pierderii capacității integrale sau parțiale a capacității de RSF, furnizorul de RSF va transfera obligația de furnizare a respectivei capacități în cel mult o oră și va informa OST. În cazul în care furnizorul de RSF nu găsește un alt participant care să preia această cantitate, atunci se aplică procesul prevăzut la Art. 187.

Secțiunea 9.3 Transferul capacității RSF

Art. 206 Furnizorii de RSF pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate de RSF.

Art. 207 Transferul capacității de RSF se efectuează cu o zi înainte sau în timpul zilei de livrare, cu până la o oră înainte de începerea intervalului de livrare, furnizorii de RSF având obligația informării imediate a OST despre respectivul transfer.

Art. 208 Transferul capacității de RSF este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) furnizorul de RSF care preia obligația de furnizare a capacității RSF este calificat pentru acest tip de rezervă;
- b) se estimează că transferul capacității de RSF nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Art. 209 În cazul în care OST nu permite transferul capacității de RSF, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor furnizorilor de RSF implicați.

Art. 210 Transferul capacității de RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea serviciului încheiate între OST și furnizorii de RSF care au participat la transfer. Plata capacității transferate se realizează la valoarea din contractul furnizorului de RSF care cedează obligația, indiferent de obligațiile convenite între furnizorul de RSF cedent și furnizorul de RSF cesionar.

Secțiunea 9.4 Activarea energiei din RSF

Art. 211 Activarea RSF se realizează în funcție de variația de frecvență a SEN și parametrii tehnici ai FSE.

Art. 212 Furnizorul de RSF are obligația de a furniza în mod continuu întreaga cantitate de RSF contractă, atâta timp cât abaterea de frecvență persistă, dar nu mai puțin de 15/30 minute, în conformitate cu procedura de calificare tehnică.

Art. 213 În conformitate cu Secțiunea 1 al Titlului V din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, furnizorul de RSF cu un RLE care limitează capacitatea acestora de a furniza RSF, asigură recuperarea rezervoarelor de energie în direcția pozitivă sau în direcția negativă cât mai curând posibil, în termen de 2 ore de la încheierea stării de alertă a SEN.

Art. 214 În cazul unei declanșări accidentale a UFR/GFR în timpul prestării serviciului, furnizorul de RSF depune toate eforturile în vederea comunicării acestei informații în timp real către OST.

Art. 215 Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF este proporțională cu media abaterii de frecvență din ID, dacă a fost depășită valoarea de 10 mHz, măsurată la nivelul regulatorului central frecvență-putere și se determină după cum urmează:

$$E_{FCR} = - \Delta f * R_{FCR} / 200$$

unde:

E_{FCR} - energia furnizată de UFR/GFR în procesul de stabilizare a frecvenței. EFCR nu se decontează în piața energiei electrice de echilibrare. Se determină cantitativ pentru a ține cont de funcționarea în procesul de stabilizare a frecvenței în procesul decontării pe piața energiei electrice de echilibrare a UFR/GFR care asigură reglajul de stabilizare a frecvenței în baza tranzacțiilor pe piața serviciilor de sistem;

R_{FCP} - rezerva de stabilizare a frecvenței a respectivei UFR/GFR contractată pe piața serviciilor de sistem.

Art. 216 Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF se ia în calcul la stabilirea poziției nete contractuale a PRE, din care UFR sau GFR fac parte.

Secțiunea 9.5 Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de RSF

Art. 217 Pentru capacitățile contractate și neasigurate prin notificare, furnizorul de RSF va plăti către OST o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Art. 218 În cazul în care capacitatea contractată este asigurată, însă UFR/GFR nu răspunde la variațiile de frecvență, furnizorul de RSF respectiv va plăti către OST o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitația pentru capacitate.

Capitolul X

Secțiunea 10.1 Reguli privind suspendarea și restabilirea PEE

Art. 219 Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață pentru PEE și modul de acțiune al OST în acest caz sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate de către ANRE.

Secțiunea 10.2 Reguli privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în cazul de suspendare a activităților de piață

Art. 220 Regulile privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în situația de suspendare a activităților de piață și modul de acțiune al OST în acest caz, sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate de către ANRE.

Capitolul XI

Dispoziții finale

Art. 221 OST publică prezentul regulament pe pagina web oficială în termen de 2 zile după aprobarea de către ANRE.

Art. 222 OST elaborează, consultă public și publică pe pagina web oficială procedurile prevăzute în prezentul regulament în termen de 6 luni din data aprobării.

Art. 223 Până la data aplicării regulamentului, activitățile de implementare care se realizează, după caz, de către OST, OSD și FSE sunt următoarele:

- a) reevaluarea capacităților necesare și disponibile pentru furnizarea fiecărui tip de rezervă de servicii de echilibrare;
- b) calificarea FSE pentru fiecare tip de produs standard și calificarea pentru furnizarea de RSF conform prevederilor Procedurii de calificare tehnică;
- c) dezvoltarea și implementarea de noi funcții în sistemul EMS-SCADA necesare pentru ca OST să utilizeze platforma europeană pentru produsul standard de RRFa;
- d) modificarea configurației platformei informatic al pieței angro existente, conform cerințelor din prezentul regulament în termen de 12 luni din data aprobării.